

Pobožnost na text: Matouš 7,1-5, 12

Ladislav Hejdánek

◆ projev | poznámky | referát, česky, vznik: 9. 2. 1945 ◆ poznámka: Na 9. 2. 1945. Dorost

◆ speech | notes | paper, Czech, origin: 9. 2. 1945

Pobožnost na text: Matouš 7; 1-5, 12 [1945]

Dorost. Na 9. 2. 1945

(Čtení.)

Bratři a sestry, jednou přišel ke králi jakýsi muž a vypravoval mu, že v jednom městě bydlil veliký boháč, který měl náramně mnoho dobytka, ovcí i volů, a měl též velmi mnoho majetku i krásný dům. A v tom městě bydlel také nějaký chudák, který neměl nic než jednu jedinou malou ovečku, kterou si sám odchoval a kterou měl velmi rád; dával jí ze své číše pít a i o skývu chleba se s ní rozdělil. A tu se stalo, že přišel pocestný k tomu bohatému člověku. A tento boháč, ač měl tolik statků a tak velký majetek, ten ze samé lakoty byl schopen udělat velmi ošklivý, ba hanebný čin: šel a vzal chudému muži tu ovečku, všechnen jeho majetek, zabil ji a připravil pocestnému. Když to dopověděl, rozhněval se velice král na toho muže bohatého a zvolal: Ten člověk je smrti hoden, kterýž to učinil! Čtvernásobně splatí tu ovečku, neboť učinil věc velmi zlou.

Jistě jste už poznali, milí přátelé, že ten muž, který přišel ke králi, byl Nátan a ten král že byl David. A jistě též víte, že potom Nátan obvinil Davida: Ty jsi ten muž!

A tak podobně je to i s námi, a snad ještě hůře. Jak se my často domníváme, že jsme povoláni k tomu, abychom vyřkli soud nad ostatními, hříšnými a zkaženými lidmi, považující se za vysoko nad ně povznesené, jako se ten fariseus v chrámě vychloubal a vyvyšoval nad publikána. Ano, my to jsme, kteří stavějící své domnělé přednosti světu na odiv domníváme se, že oklameme i samého Boha a že nějak proklouzneme a utečeme před jeho hněvem. Nám platí Ježíšovo obvinění: Pokrytče, vyvrz nejprv břevno z oka svého, a tehdy prohlédneš, abys vyňal mrvu z oka bratra svého. Ano, je tomu tak, jak to říká apoštol Pavel: Kterakž tedy jiného uče, sám sebe neučíš? David byl hned hotov s odsouzením, a tím, jak odsuzoval nešlechtného muže – tak se on domníval – odsoudil sebe sama. A děláme my to jinak? Kolik lidí je zasněno do ideálu člověka sebejistého chování, který jediným pohledem obsáhne veškeré detaily a orlím zrakem pronikne ledví každé osoby, takže může kdykoliv podat případný a výstižný výčet vlastností i posudek charakteru s neomylnou jistotou – ó, jak pošetilý to je názor, jak nerozumná myšlenka! Což jsme tu jen proto, abychom jeden na druhém hledali chyby, copak se opravdu domníváme, že se budeme moci sami ospravedlnit právě nedostatky druhých?

Nikoliv, není na nás, abychom soudili, neboť ani tehdy, když nenajdeme na někom nic bezbožného, neznamená to vůbec nic. Jeho bude soudit Bůh, a soudy Boží jsou rozdílné od soudů lidských. „Protož nesudtež nic před časem, ale až by přišel Pán, kterýž i osvítí to, což skrytého jest ve tmě, a zjeví radu srdcí“, říká apoštol. Tím si můžeme jen uškodit, neboť jakým soudem soudíme, takovým budeme souzeni, a jakou měrou měříme, takovou nám bude naměřeno. Proto také nám říká Ježíš: Nesudtež, abyste nebyli souzeni. To ovšem neznamená, že ten, kdo se zdržuje soudu, unikl soudu Božímu, nýbrž tolik se tím praví, že člověk všechno kolem sebe odsuzující a tupící dává tak najevo svou naprostou nekajícnost, a tak „podle tvrdosti své a srdce nekajícího shromažďuje sobě hněv ke dni hněvu a zjevení spravedlivého soudu Božího“.

Máme se tedy se vším smířit a všechny poklesky druhých přehlížet? Ne, rozhodně ne, my musíme stále znovu a znovu osvětlovat vše plným světlem a přikládat na všechno měřítko Božího zákona. Ale pozor: na všechno, nejen na bližního, i na sebe! A hlavně na sebe! To nás učí pokoře, a tehdy poznáme to velké milosrdenství Boží s námi učiněné. Podle něho se i my musíme chovat ke svým bratrům a sestrám s láskou a milosrdenstvím. To vyjadřuje jasně 12. verš: Všecko, což byste chtěli, aby vám lidé činili, to i vy činite jim.